

עש"ק פר' שמות תשע"א

נשמתין חדתיין

רשימות מדא"ח
שנאמרו מפי מו"ר שליט"א
בשב"ק פר' שמות תש"ע

—פנימי לבאי ביהמ"ד תו"ח—
לא מוגה

יוצא לאור ע"י מכון
"יום החכמה"

שע"י ישיבת "תורת חכם" ללימוד הנגלה והנסתר
רח' אהלי יוסף 4, ירושלים עיר"ק תובב"א

**להלן רשימת שיעורי התורה
המתקיימים בבית מדרשינו במשך השבוע**

שיעורים באידיש

- ❖ שיעור בנמרא מסכת בבא בתרא, מפי הר"ג המפורסם ר' יהושע כהן שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 4:00-5:00 אחה"צ.
- ❖ שיעור בשער הכוונות למהר"י זי"ע, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, בימים א'-ה' בין השעות 7:00-8:30 בערב.

שיעורים בלשח"ק

- ❖ שיעור בספה"ק שיהות הר"ן, מפי מו"ר הגה"צ שליט"א, וסדר התרת קללות לפי מנהג הרש"ש זי"ע, בליל שישי בשעה 8:00.
- ❖ שיהת קודש ברעוויא דרעוויין שלוש סעודות (מוזמן צה"כ דר"ת).

ניתן לשמוע שיעורי מו"ר שליט"א ב"קול הלשון"

- ❖ **שיעורים באידיש:** טל' 03-6171086 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספה"ק אוצרות חיים – שיעור מס' 1 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-61)
 - שיעור בספה"ק רחובות הנהר, נהר שלום, סידור הרש"ש – שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-63)
 - שיעור בחסידות (פר' השבוע) – שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-62)
 - שיעור בספר נתיב מצוותיך ואוצרות חיים – שיעור מס' 5 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-65)
 - שיעור בשעה"כ שבת – שיעור מס' 6 (באמריקא ובענגלאנד: 3-4-37-66)
 - שיעור בספר אדיר במרום לרמח"ל (טל' 03-6171041) – שיעור מס' 2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-62)
- ❖ **שיעורים בלשח"ק:** טל' 03-6171041 (באמריקא: 6469777900 בענגלאנד: 1617985500)
 - שיעור בספר התניא – שיעור מספר 1-2 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
 - שיעור בסה"ק שיהות הר"ן (ושער יחו"א) – שיעור מס' 3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-3)
 - שיעור בסה"ק ליקוטי מוהר"ן – שיעור מס' 1-3 (באמריקא ובענגלאנד: 2-6-5-2-4)
 - שיעור בסה"ק עץ חיים – שיעור מספר 1-1 (באמריקא ובענגלאנד: 2-7-5-2-1)
- ❖ **שיעורים באנגלית:** טל' 03-6171002 2-4-9

כמו כן ניתן לשמוע כל השיעורים בזמן אמירתם בטל' 03-6171002 (באמריקא: 6469777900).

אפשר להשיג הקלטות השיעורים ממערכת קול הלשון בטל' 02-5816622.

ניתן לקבל את הקונטרס מידי שבוע בדואר אלקטרוני ע"י משלוח בקשה לכתובתנו:

tc7@neto.bezeqint.net

ויהי רצון שבבית התורה הקדושה נזכה להתדבק בו ית' בראוי
ולעשות רצונו בלבב שלם למען לא נכוש ולא נכלם לעולם ועד
ונזכה בולנו יחד לביאת משיח צדקינו בב"א.

מכון "יום החכמה"

ת.ד. 5245 ירושלים

טל': 057-3153884 טלפקס: 05889584-02

נשמתין חדתיין

חלק משיחות קודש שנאמרו בשב"ק פרישת שמות תש"ע(*)

ליל שב"ק

בשיעור דף היומי (ב"ב קל"ט ע"ב)

**ביאור פנימי בדברי אדמו"ר בשביל
שאני זכר הפסדתי**

א] דן מו"ר בדברי המשנה שנחלקו בה רבנן ואדמו"ר מי יורש קודם כשיש נכסים מועטים, האם הבנים קודמים לקבל את חלק הירושה שלהם מדא"ו או שהבנות קודמות לקבל את המזונות שתיקנו להם חכמים, ולדעת חכמים הבנות יזונו והבנים יחזרו על הפתחים, ואדמו"ר טוען "בשביל שאני זכר הפסדתי", ופירש אביי דהיינו וכי מפני שאני זכר וראוי לעסוק בתורה הפסדתי (עיי"ש המסקנא), ולכא"ו הלשון "בשביל שאני זכר הפסדתי" קצ"ב, שמשמע מיניה שיש הו"א שיפסידו דוקא מחמת היותם זכרים, והו"ל למימר בלשון מעלת הזכר "אדמו"ר אומר הזכרים קודמים שראויים לעסוק בתורה".

ב] וביאר עפ"י פנימיות דרבנן שהקדימו כאן ירושת הבנות לירשת הבנים גילו בפסק זה הארה דלעת"ל, שאז בחי' המלכות תהא בראש, בבחי' "ונקבה תסובב גבר" (ירמיהו ל"א כ"א), ובבחי' "אשת חיל עטרת בעלה" (משלי י"ב ד), ואדמו"ר

כשבא לחלוק על דברי רבנן לא רצה לבטל בחי' גילוי זה של מעלת מדת המלכות, וע"כ טען שגם אצל הזכר יש בחי' מלכות, שאמנם הט"ס דהמלכות נמצאת אצל הנקבה, אך עטרת היסוד נמצאת אצל הזכר, ועטרת היסוד היא ג"כ בבחי' ספי' המלכות, ומעטרת היסוד בא ענין הדמיון דקדושה, וע"כ **אדמו"ר** שבבחי' דמיון דקדושה (כמרומו בשמו) טען וכי מפני שאני זכר ואין לי כ"כ בחי' המלכות הפסדתי, והלא יש לי את בחי' עטרת היסוד שיש לה חשיבות גדולה בכך שממנה בא הדמיון דקדושה שהוא בבחי' "וביד הנביאים אדמה" (הושע י"ב, י"א).

ג] והסמיק מו"ר לביאור זה מה שאמרו תלמידי הבעש"ט (כמדו' הרה"ק ר' אורי מסטריילסק ז"ע) שאותם עובדה"י באמת שעוסקים הרבה בעבודת התפילה ומשום כך אינם מספיקים ללמוד כ"כ הרבה תורה, אין הם מפסידים השגת חלקם בתורה"ק, וביארו באופן זה מימרא דאדמו"ר "בשביל שאני זכר – שאני זוכר את ה' – הפסדתי". ופירש מו"ר עפ"ז קרא ד"אשת חיל מי ימצא" – דקאי על הדבוק בשכינ' חק' ונאמר עליו "ושלל לא יחסר" של"ל בגימ'

(*) מו"ר ביקש לכתוב שהפסקים בהלכה המובאים פה אין לסמוך עליהם למעשה (והסביר שיש חילוק בין תשובה בשעת מעשה לפסק קבוע ואכמ"ל).

משתמשים בכח הארת המלכות של עטרת היסוד שאצלם שממנה נמשך הדמיון דקדושה כנ"ל והיא עוזרת להם ללמוד תורה"ק בדבקות (ועטרת היסוד היא בחי' כתר דהנוק' אלא שזה נמצא אצל הזכרים בהשאלה, וכמו שהיתה מלכות זו שאולה אצל שאול המלך שע"כ נקרא בשם שאול), וע"כ סו"ם היום עיקר החשיבות של המלכות נמצאת אצל הזכרים שלומדים תורה בהשראת אלקות דהשכינה וזוהרים על ידה את ה' כנ"ל, ואפי' בני לאה שבבחי' הנשמות השייכות לעבודת התפילה מודים שהיום עיקר המלכות שייכת (כאופן של שאלה) לבחי' לימוד התורה"ק בדבקות שבבחי' בני רחל.

ה] ואמנם גם היום יש קצת הארה מתוקנת מהנוק' האמיתי הנקראת בשם לאה השומרת על רחל, ובבחי' מה דאי' בחז"ל (יבמות ס"ג) שעיקר מעלת הנשים ששומרות על בעליהן ומסייעות להן ללמוד תורה"ק בקדושה ובטהרה, ובבחי' מה שאף היום שאין מב"ד בגילוי מ"מ יש התפלה ששייכת לבחי' דוד שמתפללים על מב"י שלא ימות והיא שומרת על בחי' מב"י, והיינו (בהבחנה הנ"ל) שאף שהצדיקים שעיקר מעלתם בלימוד ככ"ז הם צריכים לשמירה של התפילה) שהתפילה שהיא בחי' דלאה (בחי' דמב"ד) שומרת על התורה שהיא בחי' דרחל (בחי' מב"י) שתהא התורה לשמה ולא תיפול התורה אל הקלי' (שזה בחי' מיתת מב"י), אך ככ"ז עצם מעלת התפילה עדיין לא ידוע היום בשלימות ולכן בנ"א מולזלין בה כדברי חז"ל (ברכות ו' ע"ב), ורק לעת"ל שיתקן הבי"ע בחי' נוק' האמיתית או תעלה התפלה למעלתה השרשית בבחי' "אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה" ואז יתגלה משיח בן דוד שהוא יהא בראש בבחי' מלכות עטרת בעלה, ואכמ"ל יותר.

ש"ס, והיינו שהדבוק בשכינה הק' אינו מפסיד ח"ו את ידיעת התורה"ק, וקישור הווארט של הרה"ק הנ"ל עם הביאור הפנימי שאמר לעיל, וביאר דהנה עטרת היסוד הוא בבחי' המלכות שהיתה אצל שאול שהיא בבחי' מלכות יוסף שהיא בחי' לימוד התורה"ק בדבקות שע"ז זוכרים את ה', וזה מה שאמר אביי וכי בשביל שאני זכר ולומד את התורה"ק בדבקות ובזכירת השי"ת הפסדתי.

ביאור ענין מלכות רחל ולאה בזה"ז

ד] ושאל אחד התלמידים דלפ"ז יוצא דכל זכר הוא בבחי' רחל (שהיא המלכות דעמ"י בבחי' מלכות שאול), והרי לכאן מובא שרחל היא הנוק' האמיתי (כמש"כ רש"י עה"ת (בראשית ל"א, ד') וכן במגילת רות ד' י"א) שאפי' בני לאה מודים בזה, ואיך יתכן דהמל' האמיתית נמצאת אצל הזכרים ולא אצל הנקבות שהן לכאן צריכות להיות נוק' האמיתי. וביאר בזה קצת דבחינת נוק' האמיתי אינה מתוקנת עדיין בימות הגלות, שהיא בבחי' עצם כו"ע שאין לה תיקון גמור עדיין, וזה בחי' מלכות דוד שהיא מרכבה לבחי' זו, ובזמן הגלות מלכות דוד נעלמת ונסתרת, וכן בחי' מעלת הנשים שהן ג"כ כנגד הנוק' האמיתי נעלמת היום (שמעלתן בבחי' התמימות וקבלת העול והתפילה וכו'), ומעלות אלו נעלמות ואינן ידועות היום כ"כ) כמו שהמלכות של משיח בן דוד שהוא כנגד המלכות דהנוק' האמיתי לא מתגלה בגלות, ויש בגלות רק בחי' המלכות דהצדיקים שבבחי' הארת משיח בן יוסף, שבבחי' מעלת לימוד התורה"ק בדבקות כנ"ל, ולמעלה זו יש את עיקר המלכות בזה"ז, ובאמת הכח הזה ללמוד תורה בדבקות הוא מהארת עטרת היסוד, היינו שהצדיקים

בהליכה לביתו

השו"ע הרב דדוקא בכלים שמלאכתם לאיסור קאי רק כלים יקרים ביותר שאינם עומדים לסחורה ולא יחדו להם מקום כמו כוס זהב וכדו' שהם לא הוו מוקצה רק בכלש"מ"א, וא"כ אין מח' בין המ"ב לשו"ע הרב (ודלא כמ"כ בפסק"ת סי' ש"ח אות ב') ואכמ"ל, ובפרט שאי"ז ברור האם הפרזיזדער הוי כלי שמלאכתו להיתר דעיינ פסק"ת סי' ש"ח אות ד' דיש דעות בפוסקים שכלים חשמליים דינם בכלי שמלאכתו לאיסור (ולדידהו אסור לפתוח דלת הפרזיזדער בסתם אלא לצורך גו"מ), וא"כ לדידהו ודאי דיש בפרזיזדער דין מוקצה מחח"כ אף לשו"ע הרב.

[ז] ותמה התלמיד היכן מצינו כלי שחלקו מוקצה מחח"כ וחלקו מותר בטלטול, דהרי את דלת המקרר פותחים בשבת. וענה מו"ר שמצינו כזאת באומנו שאף שהוא מוקצה מחח"כ משום שמייחדים לו מקום ומקפידים שלא ינזק ושלא יעלו עליו כדי שלא יקבל חריצים וכדו', בכ"ז אי' שמותר לפתוח את דלת האומנו לצורך גו"מ (כשלא נדלקת נורה בפתיחת הדלת), והטעם לזה מכיון שאין מקפידים על הדלת ומטלטלים אותה תמיד בפתיחה ובנעילה ע"כ היא אינה מוקצה, משא"כ כל הפרזיזדער וכל האומנו שמקפידים שלא להזיזם ממקומם סתם שלא לצורך הוי מוקצה מחח"כ (והוי חידוש שכלי אחד חלקו מוקצה וחלקו לא), ושוב אשכחן כדברי מו"ר בס' 'שולחן שלמה' בשם הגרש"א ובס' 'חומת השני' מהגרנ"ק וב"כ בשש"כ פ"כ סעיף כ"ה.

בענין מעשה הדיבוק מברזיל וכמה מעשות פלא בענינים אלו

[ח] עוד שאלוהו בענין מעשה הדיבוק, שהיה באותו השבוע בפרסום

[ז] אחר התלמידים שאל את מו"ר בדין ספר קודש שנפל מתחת הפרזיזדער האם מותר לטלטל הפרזיזדער כדי להרים את הספר. ואמר לשואל שידחוף את הפרזיזדער ברגלו או בגופו דהוי טלטול כלאחר יד דשרי לדין דאזלינן אחרי כל הפוסקים שהתירו טלטול מוקצה בגופו (דלא כחזו"א סי' מ"ז סק"ג האוסר), והוסיף שאף שאשכחן שהפמ"ג (בהקדמתו לס' ש"ח וכן בס' ש"ט במשב"ז סק"ב) מדייק מהקדמת חב"י להל' מוקצה שבמוקצה מחמת חסרון כים אין ההיתר דטלטול כלאחר יד, וכן ס"ל להתו"ש (סי' ש"ח סוף הערה א', ודעת מו"ר לחשוש שפרזיזדער הוי מוקצה מחח"כ כדלהלן), מ"מ סוגיא דעלמא דלא כוותיהו, ושיטה זו לא הובאה במ"ב, והלא מוקצה הוי איסור דרבנן דאזלינן בספיקו לחקל כדאי' בס' תצ"ח ס"ג, ובפרט דלהדיא אשכחן לענין גיזות צמר שאף שהן מוקצה מחח"כ יש בהן ההיתר דטלטול כלאח"י (וצ"ע מה יענו הפמ"ג והתו"ש על ראייה זו דגיזות צמר, וכן הקשה בתהלה לדוד סי' ש"ב סק"ז וסי' ש"ח סק"ב). אך השואל אמר שא"א לטלטל הפרזיזדער בגופו מפני כבדו אלא בעינן דוקא לטלטלו בידיו. ואמר מו"ר לטלטלו בידים מטעם שס"ל לחשוש שהוי הפרזיזדער מוקצה מחמת חסרון כים שמייחדים לו מקום ומקפידים לא להניעו שלא יתקלקל וכשיטת המ"ב (סי' ש"ח סק"ח) שיש מוקצה מחח"כ אף בכלי שמלאכתו להיתר, ואמנם יש מדייקים מדברי השו"ע הרב (סי' ש"ח ס"ד) שס"ל שמוקצה מחח"כ אינו רק בכלי שמלאכתו לאיסור, אך לדעת הרה"ג הרה"ח שליט"א גם השו"ע הרב מודה דכלים העומדים לסחורה או כלים שמייחדים להם מקום ומקפידים שלא להזיזם משם הוו מוקצה מחח"כ אף בכלים שמלאכתם להיתר, ומש"כ

ת"ה אמיתי וקדוש וכעובד ה' מנרתו הרי אי' בתשובת הרשב"א שאין ראוי להאמין למעשיות שמספרים עליו, ועוד הוסיף שאף שמן הראוי להאמין לסיפורי האותות המסופרים על אנשים גדולים הראויים לכך, מ"מ אי' עוד בתשובת הרשב"א שם שאין לייסד האמונה על סיפורי מעשיות, וכמש"כ שם שבנ"י הם עם קשה עורף שאינם מקבלים בתור אמונה וודאית כל דבר עד שנתברר להם בהחלט, וכמש"כ הרמב"ם שאין אמונת בני' מיוסדת על האותות ומופתים שעשה משרע"ה אלא על מעמד הר סיני שאז נהיו כל בני' נביאים וראוי בעצמם דיבור השי"ת למשרע"ה, ואמנם האותות והמופתים וסיפורי המעשיות המסופרים על צדיקי אמת מחזקים את האמונה אך אין לייסד האמונה עליהם (ואמר שיש לעיין בענין זה במאמר החקירה של הצ"צ זי"ע ובספר הרד"ל תלמיד הגר"א על קדמות הוזהר ואכמ"ל).

[י] וסיפר עוד שדודו (שהיה איש נאמן ות"ח) סיפר לו שהיה נוכח בעובדא שאיזה נערה יצאה מדעתה רח"ל והיתה דופקת ראשה בכח בקיר ובחפצים קשים באופן של סכנת נפשות, עד שהיו מוכרחים לסגור אותה בחדר מבודד שכולו עמוף בדברים רכים כספוג וכו', והלכו בני משפחתה לכל הרופאים ולא יכלו לרפאותה, עד שבאו לאדמו"ר מקופשיניץ מארה"ב וצ"ל ואמר שיתנו לו לצדקה סכום כסף כמו שנתנו לרופא האחרון שהיו אצלו, ומשנתנו לו הסכום כתב קמיע ואמר שיזרקוהו לתוך החדר הסגור שנמצאת שם, וכך עשו ותיכף נתרפאה וחזרה להיות כאחד האדם ונישאה והקימה משפחה (ודודו היה מעורב בכל העובדא והכיר את המשפחה המשפחה וכו'), וכן סיפר שאמר לו הגר"ד בצרי שהיה נוכח כשהביאו לפני הצדיק המקובל ר' סלמן מוצפי משוגע וייחד עליו חמיו יהודים ותיכף נתרפא משגעונו.

גדול נסיון ע"י הרב בצרי שליט"א להושיע לאדם מברזיל שמען נכנסה בו נשמת דיבוק מזמן בית שני וסיפר שעבר ג' העבירות החמורות וכו', ואמר שאעפ"י שאין סימנים ברורים שאמנם הוא דיבוק אמיתי, אך מ"מ גם אינו ברור שאדם זה שחקן ומהתל (שהיה מוכה שסובל יסורים וכו') ויתכן שזה חולי נפש של עצבים וכדו', ובכ"ז אין מופרך מה שניסו כמה מקובלים לעשות עליו היהודים להוציא דיבוקים, עפ"י שטת הרה"ק מאלעסק זי"ע חתן השר שלום (שעסק הרבה בתיקון דיבוקים כידוע) שסבר שמחלות חולי נפש דעצבים הוא ג"כ בחי' ניצוץ של נשמת דיבוק (ואעפ"י שבספר חברית כותב שאין לומר שכל המשוגעים הם דיבוקים מ"מ יש לנו את דברי הרה"ק מאלעסק הנ"ל לסמוך עליהם וכנ"ל).

[ט] וסיפר שזקינו של הרב בצרי ה"ה הבית לחם יהודה זי"ע עסק הרבה בהוצאת דיבוקים ותיקוני נשמות (כמש"כ בעצמו בספרו באריכות), וידוע המעשה שהוציא הבל"י דיבוק בביהמ"ד שושנים לדוד לעיני קהל רב (וגם הבל"י סבר שיש משוגעים שנשתגעו מנשמות רשעים שנתדבקו בהם ה"י ומסר נפשו לתקן אף נשמות רשעים גדולים אף שניזוק מזה כמש"כ בעצמו בספרו ואכמ"ל בכ"ז), ואמר ששמע מהמקובל הרב דרזי שלט"א שהיה שכן של הבל"י וראה בעצמו מעשים בכל יום אצל הבל"י שתיקן נשמות והוציא רוחות רעות וריפא אנשים משגעונות הרבה יותר ממה שכתב בספרו, והסביר שהיות שהבל"י היה ידוע ומפורסם ומוחזק למופלג מאוד בקדושה ועבודה"י ובגדלות בתורה"ק וכנראה מחיבוריו הגדולים ויש לו כל המעלות שמנו חז"ל, ע"כ מן הראוי להאמין לריבוי המעשיות הנ"ל שהעידו עליו (משא"כ כשמספרים מעשיות כאלו של אותות ומופתים על מי שאינו מוחזק להיות ראוי לזאת ואינו ידוע בתור

יא] וסיפר עוד סיפור פלא ששמע מהגר"ד בצרי שהבל"י זכה לבחי' תחיית המתים, וגוף המעשה היה שנפטר הבל"י בהיותו זקן ושבע ימים אחרי שכבר חיבר את ספרו הבל"י על הזוהר ח"א, וחמיו המקובל הצדיק ר' שלמן מוצפי זצ"ל אמר לאחד מתלמידיו שהיה רופא שיקח במהרה את גופו הק' של הבל"י לביה"ח ביקור חולים וידרוש מהם שיתנו לגופו מכות חשמל והוא מבטיחו שהבל"י יחזור לחיות ויכתוב בל"י ח"ב ויהא לתלמיד זכות לדורות שעל ידו

נהיה הספר, והוא עצמו הלך לכותל המערבי להתפלל שתחזור החיות להבל"י מפני שעליו לגמור את חיבורו הנ"ל, וכן הוה שהלך הר' שלמן לכותל להתפלל ולקחו גוף הבל"י לבית חולים ונתנו לו שם מכות חשמל וחזרה אליו חיותו וזכה לגמור את חיבורו הנ"ל (ואולי מדה כנגד מדה היות שמסר הבל"י נפשו להציל נפשות המתים זכה שצדיק אחר ימסור גם כן נפשו להתאמץ בתפילה כ"כ להחיותו ממיתה ולהחזירו לבין החיים ושיגמור תיקונו בעולם הזה בגמור חיבורו).

בסעודה

בענין סכין ללא פגימות

יב] אחד מהבחורים שעורר שבסכין שחותך החלות יש פגימות והיו צדיקים מבית רוזין שהקפידו על כך, ונענה על זה שדברים של ענינים אין לעשות אותם כמו חיובי תו"צ אלא לקיימם בעיקר בפנימיות ובמחשבה ששם אפשר לגמור כל הענינים כראוי.

ובענינינו הכונה לחזור בתשובה לפני האכילה כדאי' בספה"ק כדי שלא יהיו פגמים באדם שהוא צריך להעלות את האוכל, והאדם הוא כמו הסכין שחיטה שמעלה את הבחמה שצריך שלא יהיו בה פגמים וה"נ באדם האוכל, אך שלא יהיה בסכין פגימות הוא רק בחי' של ענין, וענינים יש לעשותם רק כפי שה' מזמן לאדם ולא לעשותם כחובה (הוספה בשנת תשע"א: ואחר זמן הביאו למו"ר סכין ללא פגימות, אך מצא שם סימן הדומה לצלם שתי וערב ולא השתמש בו עד שגירדו ממנו הסימן, והסביר שאף אם נאמר שלא נעשה הסימן לשם עבודה זרה מ"מ יש להרחיק מן הכיעור והדומה לו).

בענין תפילות בארמית ביחיד

יג] דיבר מענין תקנת האריז"ל לומר תפילת ויהא רעוא וכו' (שאחרי אומר בשבחי' וכו') שהגאון הגדול זצ"ל בעל הספר הנפלא והחשוב תפארת צבי על הזוה"ק (שהיה חסיד מונקאטש והיה גאון גדול כנגלה ובנסתר ולא זכה העולם להכיר בגדולתו וספריו הנפלאים בהם ביאר את דברי הזוהר עפ"י נגלה בגאונות נוראה לא נתפרסמו כראוי להם) הקשה בספרו דהלא אי' (סוטה ל"ג ע"א) שאין להתפלל תפלה בלשון ארמית אלא בעשרה שיש שם השראת השכינה וא"צ לסיוע המלאכים ששונאים לשון ארמית וא"כ איך תיקן האריז"ל לכל אחד לומר תפלה זו אף שאין אצלו עשרה מסובין, ובשלמא אמירת בריך שמיא נאמרת בביהכנ"ס במנין, וכן אמירת כגוונא שתיקן הבעש"ט אפשר לאמרו אף ביחיד היות שאינו בדרך תפלה אלא בתור לימוד, אך על ויהא רעוא קשה כנ"ל [ולכאז' קשה כן גם על עצם האומר בשבחי' שתיקן האריז"ל בארמית ויש בו ג"כ תפילות דישרי על עמא וכו'] ואמר שאין לו תירוץ בזה עפ"י פשט אלא י"ל עפ"י המובא

התורה"ק בדבקות יכול לדבק עצמו בהשי"ת אף באכילה ושתייה ושיחה בעניני עוה"ז, שזה משתלשל מזה כנ"ל.

טו] והנה בין כל ב' מדרגות יש בחי' הממוצעת, והמדרש הוא הממוצע בין חלקי הנסתר שבתורה לחלקי הנגלה שבתורה, כמש"כ האריז"ל שסודות התורה מרומזים באגדות חז"ל, שבאגדות הסודות אינם כ"כ מגולים כמו בספרי הקבלה אך אינם כ"כ טמונים ומוסתרים כמו בנגלות התורה, אלא הוי המדרש והאגדות כממוצע בין נסתר לנגלה. וע"כ משיח שתפקידו לגלות הסודות אף בנגלות התורה יתחיל לגלותם מקודם בתוך האגדות והמדרשים, ופירש עפ"י זה שהיו צדיקי פולין שהיו מוציאים דיבוקים ע"י שהיו לומדים עליהם מדרשי חז"ל, והסביר זאת עפ"י הנ"ל שבמדרש מתגלים הסודות בתוך הסתרת לבושי הנגלה וע"כ יכולים בכח המדרש להאיר ולתקן נשמת החוטא שבתוך הגלות והחושך של הקלי' (ואמנם אמר שהרה"ק מאלעס זי"ע היה מתקנם ע"י יהודים).

טז] וסיים שאמנם לכאור' אם לימוד המדרש שייך לעבודת משיח א"כ אי"ז נוגע לנו, אך האמת דא"י מהגר"א (יחל אור דף קכ"ה ע"ב המובא באיפ"ש אוצ"ח סוף דף י"ח ע"א עיי"ש שמדויק כן מהזוהר) שכל ת"ח ות"ח בדור האחרון צריך לעסוק בעבודת משיח שלכל אחד יש בחי' הארת משיח, ומישהו מהבחורים נענה שאינו נוגע לו שאינו ת"ח ואמר שלכל אחד יש בחי' ת"ח – שלכל יהודי יש חלקו המיוחד בתורה"ק וכו', ושוב נענה הלה בתמיהה בחי' של ת"ח ובחי' של משיח? וחזר שוב בהחלט שאמנם כן שיש לכל אחד בחי' של ת"ח ובחי' של משיח ואין לזלזל ח"ו בבחי' זו [ובמאור עיניים (פר' פנחס) בשם הבעש"ט אי' שיש לכל יהודי

שיש להקפיד לאכול סעודת שב"ק על שולחן שיש בו ד' רגליים וכמו בשולחן דביהמ"ק שמרמו על השכינה (ד' אותיות שם אדנות) וא"כ בסעודת שבת ישנה לכל יהודי השראת השכינה והוי כמו תפלה אצל החולה ששכינה מראשותיו שאי' (שבת י"ב ע"ב) שמותר להתפלל אצלו מהאי טעמא תפילה בארמית [וכמדו' דאי' שע"כ משלחים המלאכים באמירת צאתכם לשלום היות דמזמינים השכינה לסעודה באמירת אשת חיל וא"צ כבר במלאכים] וסיים דבזוהר משמע שרב המנונא היה מתפלל ויהא רעוא בכל סעודות ימות החול ועפ"י פשט י"ל שאצל רב המנונא היה תמיד עשרה בסעודתו, אך עפ"י הנ"ל מובן שאצל רב המנונא היתה השראת השכינה בסעודתו אף בימות החול אף ללא עשרה כמו שאצלינו הוא כן בסעודת שבת.

ביאור מעלת המדרש הממוצע בין נגלה ונסתר וע"כ המדרש שייך לעבודתו של משיח צדקינו

יד] ביקש שיביאו לפניו ילקוט שמעוני ודיבר מענין מעלת המדרש כדאי' מהרה"ק הר"ש מקרלין זי"ע שאת הזוהר פירש כבר האר"י הק' ואת המדרש יפרש משיח צדקינו, וביאר הקשר בין המדרש למשיח עפ"י דברי העמק המלך שעיקר מה שמשיח צריך לגמור הוא להוריד את סודות התורה לתוך נגלות התורה שבזה ירד גילוי אור אלקות לתוך עולמות בי"ע, וביאר בזה שהלא אסתכל באורייתא וברא עלמא, וכל חיות העולם משתלשלת מהתורה, וחיות העולמות העליונים (עולם האצי') היא מבני' העוסקים בסודות התורה"ק שכנגד עולם האצי', וחיות עוה"ז היא מבני' העוסקים בלימוד נגלות התורה"ק שהם כנגד עולם העשיה, וע"כ מי שלומד נגלות

ניצוץ משיח ומשמע אף שלא בדור האחרון אלא נראה דכוונת הגר"א מדגיש שבדור האחרון יש לכל ת"ח לעסוק בעבודות דמשיח].

יז] והאריך בענין זה שלכל יהודי יש נקודת ובה' ניצוץ משיח ובוזה כל ישראל שוים וע"כ אי' שבביאת משיח צדקינו בב"א יהא הבחי' של כמים לים מכסים היינו שבחיצוניות מי הים מכסים את הכל בשוה וכך בחיצוניות יהא התגלות אלקות בשוה לכל ישראל היות שיתגלה אז בחי' ניצוץ משיח שבכל אחד (בבחי' הפסוק ולא ילמדו עוד איש את רעהו כי כולם ידעו אותי מקמנם ועד גדולם שכך רצון ה' להשוות את כל בני' בשוה בחיצוניות) ואמנם בפנימיות ודאי שיהא חילוקי מדרגות לפי גודל עבודה"י של כל אחד כמו שבעומק ותוך הים יש חילוק בעומק המים שיש מקום שעמוק רק טפח ויש מקום שעמוק אלפי אמות וכך יהיה לעתיד חילוקים בפנימיות בהשגת אור וזיו השכינה לכל אחד כפי מעשיו שזכה עתה.

יח] ומישהו שאל מה אומר בקשר למשיח צדקינו עצמו (היינו שמדבר רק אודות הניצוץ משיח שבכל אחד ואין מדבר בקשר למשיח צדקינו עצמו) וענה שהנעשה עם משיח צדקינו עצמו אין נוגע לנו שהוא ענין סודי ונעלם לגמרי אלא נוגע לנו רק לדעת שכל מה שנאמר על משיח עצמו שייך גם אצל הניצוץ משיח שבכל אחד וכגון שכמו דאי' (סנהדרין צ"ח ע"א) על משיח צדקינו שנגוע חולי ומכאובים ומכוסה בכיסויים ותחבושות וכו' כך ניצוץ משיח של כל אחד סובל מהגוף ותאוותיו ומכוסה בכיסויים וכו'.

יט] והוסיף עוד בקשר למה שדיבר שאף את נגלות התורה"ק יש ללמוד בדבקות ה' והסמך לזה את דב"ק הידועים של הרה"ק ר"ש מקרלין זי"ע שמי

שאין זוכה למעום טעם שב"ק הרי אף אם יזכה לג"ע יהא שם כמו ספסל, ואמר שדב"ק אמנם צ"ב (שהרי ממ"נ אם הוא היה צדיק עד שזכה ג"ע איך יתכן שיהא שם כמו ספסל) אך מ"מ רואים שיש הבחנה כזאת להיות בג"ע כמו ספסל, וה"נ י"ל בענינינו שהלומד תורה"ק ללא דבקות בה' בלימוד הרי אף שודאי יקבל שכר וג"ע על לימודו מ"מ יהא השכר בבחי' להיות כמו ספסל בג"ע, ודמיון הדברים זל"ז הוא מפני שהרגשת הטעם האלקי דשב"ק והרגשת דבקות בה' בשעת הלימוד שניהם אותו הבחינה שבשניהם הכונה אחת להיות קשור עם השכינה הק' (וא' שאל והלא מקודם הוזכר בשם הגר"א שלכל ת"ח יש בחי' משיח ואיך יתכן שיהא ת"ח שעסק בתורה ויהא כמו ספסל בג"ע, והשיב שהלומד תורה ללא דבקות בה' באמת עפ"י פנימיות אינו ת"ח אמיתי ולא זוכה שיתגלה בו ע"י תורתו בחי' משיח שבו).

טעם דלשיקבה"ו דלפני ברוך שאמר ומניעת דיבור והפסק שלא לצורך התפילה מהתחלת הקרבנות

כ] ומענין לענין (שדיבר בענין הממוצע שיש בין כל מדרגה למדרגה) הזכיר (המובא בשיחות מוהרי"צ זי"ע) שבעל התניא זי"ע תיקן בסידורו לומר לשם יחוד לפני ברוך שאמר אף שבשאר המצוות אין מביא בעל התניא בסידורו לשם יחוד (כמו קודם הנחת טו"ת או קודם ספיה"ע), והטעם לעשות כזה ממוצע בין עולם העשיה לעולם היצירה [דהיות שעפ"י נוסח ספרד מקדימים לפני ברוך שאמר אמירת הודו וכו' ששייך עדיין לבחי' עולם העשיה וא"כ אין הקדיש דרבנן שאומרים לפני הודו נחשב כ"כ כממוצע בין עולם העשיה לעולם היצירה דפסוד"ז, וע"כ תיקן לומר לשם יחוד שיהא זה בבחי' הממוצע שבין עולם העשיה לעולם היצירה].

ענין השפעת השם על האדם והשפעת החברים

כב[הקריא קצת מדברי הילקוט שמעוני בתחילת הפרשה בענין שמות בני ישראל, ודיבר בארוכה ששם האדם משפיע על האדם כדברי האריז"ל, אף שהרמ"ק (בספרו אור יקר תחילת מאמר דרישות בעניני המלאכים דרישה א' הקירה כ' נדפס בספר מלאכי עליון) כותב שיש לו הוכחה שאין שם האדם משפיע על האדם שהלא שמו הוא משה כשם משרע"ה והרי משרע"ה היה מובחר מין האנושי והוא הגרוע שבכל ישראל עכ"ד הרמ"ק, הרי מדברי הרמ"ק אלו בעצמם מוכח כדברי האריז"ל ששם האדם משפיע על האדם ועל כן היה הרמ"ק בענוה מופלאה כזאת בבחינת ענוה דמשרע"ה, ודיבר מגדלות הרמ"ק שאין בכל הדורות מי שכתב כל כך הרבה ספרים כמוהו והיה לו עוד תפקידים של הנהגת ישיבה והוראת הלכה וכו' ונפטר בגיל צעיר ובכ"ז הספיק לעשות כ"כ גדולות ונצורות בחייו הקצרים וכו'.

כג[ושאלוהו שהלא יש הרבה בני אדם שקרויים באותו השם וכל אחד שונה מחבירו, והסביר שגם השמות של ההורים והזקנים משנים הצירופים של כל אחד ועל כן כל אחד שונה מחבירו שהרי לכל אחד יש שמות שונים בהוריו וזקניו וכו', ושאל אחד התלמידים שהרי הגרים נקראים באותם השמות (אברהם בן אברהם וכן שרה) והרי כל גר שונה מחבירו וענה על פי דברי בעל הסולם זי"ע שעיקר הבחירה של האדם לאיזה חברים להתחבר שבכל התחברות לאיזה חבר משתנים כל הצירופים של האדם שמקבלים השפעה מדרגת החבר וצירופיו ועל כן זה שייך גם אצל גרים שכל אחד מקבל צירופיו לפי חבריו.

כא[והוסיף דעפ"י קבלה אין לדבר ולשוה סתם שיחה אף קודם ברוך שאמר, שמובא בחיד"א (קשר גודל סי' כ"ד) בשם הרש"ש שאין לשוה שום דיבור חול קודם שיתחיל הזמירות, ומדייק בספר דברי שלום שהכוונה מעת הנחת טו"ת וראיותיו לזה א. מהסדר, שכותב שם ענין זה קודם העקידה, ב. שכותב שם שהיה מקפיד שלא לדבר דברי חול **קודם** שיתחיל הזמירות, ואמנם אמר מו"ר שקצת יש לדון בראיותיו, ויש מקום לומר שרק מאיזהו מקומן או מהקדיש שלפני חודו אין לשוה וזו הכוונה **קודם** הזמירות, אך מ"מ ודאי שמתחילת חודו אין לשוה, וכמש"כ החיד"א עצמו בעבודת הקודש ח"א אות ע"ד שעפ"י הסוד אין לדבר מתחילת הזמירות עוד מקודם ברוך שאמר, ואחד מתלמידי הבעש"ט הק' (הר"א או הר"ז זי"ע) עשה תשובה גדולה על שהוצרך פעם לשוה באמצע חודו, היות שעפ"י קבלה כבר התחילה עליית העולמות באמירת הקרבנות ואין להפסיק ולהפריד בסתם שיחה.

ואמירת לשם יחוד הנ"ל אינה הפסק דהיא לצורך התפלה בבחי' הממוצע הנ"ל, ולצורך התפלה אין חשש הפסק כמו שמצינו במג"א (בתחילת סי' צ"ח) בשם ספר הגן להתיר אמירת 'פי פי פי' באמצע שמו"ע כדי לסלק מחשבה זרה ואף המג"א שחולק ואוסר לעשות זאת באמצע שמו"ע זה מהטעם שמסיים שם שמי יודע אם זאת סגולה בדוקה המועלת ומוכח שבסגולה המועלת מותר להפסיק באמצע שמו"ע דהוי צורך התפלה, ויותר מזה מצינו בהחיי"א (ח"א כלל כ"ה סעיף ט', הובא במ"ב סי' ק"ד סק"ב) שמתיר אף לשאול באמצע שמו"ע הדין בשכח איזה דבר בתפלה כיעלה ויבוא וכו' דאינו הפסק דהוי צורך התפלה.

עניני הפרשה

מעם לאריכות חיי לוי וקיצור חיי יוסף

כד] דיבר מהמוזכר במדרש שם עה"פ "וימת יוסף וכל אחיו וגו' שלוי האריך ימים יותר מכל השבטים ויוסף חי הפחות בשנים מכל אחיו, ואמר ביאור פנימי בזה עפ"י דא"י שלוי הוא בבחי' ספי' התפארת (דראובן בבחי' ספי' החדש ושמעון בבחי' ספי' הגבורה ולוי תפארת) ותפארת היא הנקרא גופא כנראה במשל הגשמיות שהיא עיקר מרכז הגוף המקושר לכל האברים וע"כ לוי האריך ימים מכל השבטים משא"כ יוסף שכנגד ספי' היסוד שהוא (כנראה ממשל הגשמיות) האבר הקטן מכל האברים נפטר יותר צעיר מכל השבטים.

כה] והחמבר הפנימי בזה שיוסף הוא בבחי' צדיק יסוד עולם שהיסוד הוא דבר המוטמן ומוסתר וע"כ בגילוי נראה היסוד כדבר קטן לעומת התפארת שהיו דבר גדול וכנראה בחוש אצל האנשים שאת התורה (שהיא כנגד התפארת) כולם מחשיכים שיש להתורה חשיבות גדולה אצל כל בני"א משא"כ ענין הקדושה הוא דבר מבזה וקטן אצל אנשים שאין מבינים ויודעים גודל ערך וחשיבות העצומה של ענין הקדושה וזה בבחי' החטמנה וההסתר שיש על ענין היסוד (ושורש דבר זה הוא דיוסף הוא מרחל שדרכה היתה בצניעות), אך האמת יש לדעת שגוף וברית כחדא חשיבא בבחי' ואלה תולדות יעקב (תפארת - תורה) יוסף (יסוד - קדושה) - ששניהם שווים בפנימיות שאין תורה ללא קדושה ואין קדושה ללא תורה.

נפ"מ להלכה ממח' רב ושמואל ב"מלך

חדש"י והרמז הפנימי בזה

כו] עוד דיבר מהמח' רב ושמואל (עירובין נ"ג ע"א) המובאת שם בילקו"ש

עה"פ "ויקם מלך חדש" וגו' אם היה מלך חדש ממש או שנתחדשו גזירותיו, והזכיר דברי המהרש"ם (ח"ג סי' שנו') שפוסק דינים להלכה עפ"י מדרש זה לגבי דין קריעה בבגד שתפרו הקריעה תוך יב"ח שמדינא צריך לקרוע שוב והקיל ע"י שיצבעו הבגד שע"ז נקרא כמו בגד חדש עיי"ש דכיון דהוי ספק מה ס"ל לרב ומה ס"ל לשמואל הרי ספק דרבנן דקריעה לקולא, וכן מובא במקו"א דין נוסף עפ"י מדרש זה בענין בגדי שבת, שאף שא"י שיהא לאדם בגדים אחרים לשב"ק מ"מ מוכח מהש"ס שהיו אותם נעליים לחול ולשב"ק, והביאור בזה דמכיון שמצחצחים הנעליים לכבוד שב"ק עד שמתחדש מראיתם נחשבים כנעליים חדשות כמוכח מהפסוק דנקרא מלך חדש מפני שנתחדשו גזירותיו [ועיין ביבי"א (ח"ב או"ח סי' ג', ח"ז או"ח סי' י"א אות ה') מה שהביא פוסקים החולקים על המהרש"ם בזה, וע"ע במשנה הלכות (ח"ב סי' מ"ג) דין נוסף הנלמד ממדרש זה].

כז] ודיבר מרמז פנימי בענין מח' זו,

חדש ממש מרמז על בחי' צדיק מעיקרו שלא חטא מימיו שבבחי' יוסף, ונתחדשו גזירותיו מרמז על בעל תשובה שמחדש מעשיו בבחי' דוד, וע"ז יש לדעת שיש בחי' שהבעל תשובה מחדש המעשים שלו כ"כ עד שנחשב כמו חדש ממש ומקבל ב' המעלות של בעל תשובה וצדיק גמור ביחד (שזה בחי' יוסף - צדיק מעיקרו ודוד - בעל תשובה - ביחד), וכדאי' ברש"י סוכה (נ"ג ע"א) שאין קוראים חסיד אלא לחסיד מעיקרו, ומקשים האחרונים (דרשות חת"ם לסוכות דף נ' ע"א וכן חק' בספר גליוני הש"ס למוהר"י ענגיל ועוד) מדברי הגמ' סוף ב"ק (ק"ג ע"ב) שגולן שחוזר בתשובה יכול ג"כ להיקרא חסיד, ומתרצים שאם חזר בתשובה מאחבה עד שנתהפכו העבירות לזכויות נקרא ג"כ חסיד מעיקרו

(וזהו הכונה בדברי רש"י שהסיד הוי חסיד מעיקרו שכוין שנקרא חסיד ש"מ שעובד את ה' במדת החסד שהיא מדת האהבה וא"כ כשעושה תשובה מאהבה נחשב כמו שלא היו לו עבירות מעולם והוי חסיד מעיקרו).

למה שזכה ע"י נשמתו ואמר שכל אחד אם מתייגע בעבודה"י כמוהו ג"כ יזכה כמוהו (אלא שבכ"ז הנשמה ג"כ מסייעת אך העיקר תלוי בעבודה, וזה א"א להבין, ובכחי ענין הידיעה והבחירה).

ביאור המדרש פיאח במח' קורח על משרע"ה וביאור הטעם שיחידיו הדורות לא קיבלו ע"ע נזירות

[ל] ודיבר עוד בענין גדלות משרע"ה שזכה להיות מובחר מין האנושי כנ"ל
הזכיר את דברי המדרש פליאה מה ראה קורח לחלוק על משה פרה אדומה ראה, וביאר עפ"י המובא בדברי האריז"ל שזויר זוכה שישרה עליו קדושת הכתר, וא"כ לבא"י צ"ב מדוע לא מצינו בגדולי הצדיקים יחידיו הדורות כהאריז"ל שיקבלו על עצמם נזירות לזכות לקדושת הכתר, והתשובה בזה י"ל שע"י שיקבלו נזירות יפסידו שלא יוכלו לעשות השתטחות על קברי צדיקים שמעלתה גדולה ביותר שיכולים עי"ז לטהר ולזכך אף את גוף הגשמי ולקבל גוף חדש מג"ע, היות שבקברי צדיקים מאיר אור היחידה דהצדיק כמש"כ אדמו"ר האמצעי ונכנראה הכונה דדוקא ע"י אור היחידה אפשר לזכך אף את חלק הנמוך ביותר דהגוף הגשמי שאור העליון ביותר יכול לתקן אף חלק הנמוך ביותר, ואף שיש ראייה מהאריז"ל שאפשר לבוין כוונות ויחודים על קברי צדיקים אף בראית ציון הצדיק מרחוק, שהרי האריז"ל שלח את תלמידו שהיה כהן לייחד בקברי צדיקים ומוכח דאפשר לייחד מרחוק, הרי זה רק בבחי' אור החכמה [בבחי' "ותתצב אחותו מרחוק" בבחי' "אמור לחכמה אחותי את"], אך אור היחידה הוא בהתקרבות דייקא לציון הצדיק, (וזה מה שיש לבוין כשהולכים ומתקרבים לציון צדיק לטהר ולזכך אף את גוף הגשמי כנ"ל), ותיקון זה דהגוף

בענין דרגת הגוף והנשמה דמשרע"ה

כת] עוד דיבר מדברי המדרש הידועים
שבשנולד משה נתמלא כולו אורה ודיבר בארוכה שזה היה אמנם מבחי' גודל הנשמה של משרע"ה, אך מאידך ידועים דברי תלמידי הבעש"ט (דגל מחנה אפרים ואור פני משה ועוד) שהסכימו להקבלה והמעשה הידוע המובא בתפאר"י (קידושין פ"ד, משנה י"ד) מהמלך ששלח לצייר דמות משרע"ה וכו' שהיה למשרע"ה גוף עם כל המדות הרעות, וכמרומו בחז"ל (בכורות ה' ע"א) משה רבכם קוביוסמום היה שהיה לו גוף כמו של גונב נפשות, וביאר זה עפ"י דברי האריז"ל שהנולד לשבעה חדשים כמשרע"ה לא נגמר תיקון הגוף (ואליהו הנביא שנולד לי"ב חדשים נגמר כ"ב תיקון גופו עד שפרח ועלה בגופו שמים) והזכיר ביאור המובא בספרים על הפלוגתא במס' עירובין (י"ג ע"ב) אם נח לו לאדם משנברא או נח לו שלא נברא דהכונה האם יש עדיפות למי שנברא בגוף זך המסייע לעבודה"י או עדיפות למי שלא נברא בגוף זך והוצרך הרבה להלחם עם גופו לזככו, וההכרעה היתה שעדיפה דרגת ומעלת למי שלא נברא בגוף זך, ומי שנברא בגוף זך תקנתו לפשפש ולמשמש במעשיו עד שיצטרך להתייגע ולזכך בשלמות תיקון מעשיו כמו מי שנולד בגוף קשה.

כת] והזכיר בהקשר לזה את דברי רביז"ל
שאף שבאמת היתה לו נשמה גבוהה כמו שאמר ע"ע שנשמתו פלא גדול בכ"ז הקפיד ביותר על מי שאמר שזכה

שמגיעים מדרגת הכתר דאריך, ולפעמים נראה שהצדיקי אמת הגבוהים חסרים מדרגות של שלמות ששייכות למעלת הכתר דאריך והאמת היא שזה מפני שעוסקים כמה בדרגות קדושה יותר גבוהה דכתר דעתיק הנעלמת ונכמו שסבר קורח שהוא היה בבחי' לוי - בינה - העולה לכתר דאריך - וסבר שיש לו מעלה מעל משרע"ה שהיה משרע"ה בבחי' חכמה - יסוד דאבא שמתחת כתר דאריך, אך האמת שמשמע"ה אף שבחיצוניות הוא יסוד אבא, אך בפנימיות הרי פנימיות אבא עולה לפנימיות עתיק (שמשמע"ה בבחי' דרגת כתר דעתיק שהיא אמנם דרגה הנעלמת ונעתקת לגמרי שלא הכיר בה קורח אף שהיה בעל רוח"ק וכו').

[לד] ואחר התלמידים שאל שעפ"ז יוצא שיש מעלה לישראלים מעל כהנים שהכהנים אין יכולים להתקרב לקברי צדיקים וענה שאמנם כן שכל דבר שה' עושה אף מה שנראה כעונש והפסד יש בו טובה ותיקון ולגבי הישראלים יש להם לדעת שאף שהפסידו הכהונה (בחטא העגל) מ"מ יכולים לזכות עי"ז גופא לתיקון הגבוה של הליכה לקברי צדיקים.

הקשר דהיאצ"ט דחסמיכת חכמים ובעל התניא לפרשת השבוע

[לה] דיבר בארוכה מענין בעל התניא וחסמיכת חכמים (שכמוצ"ש) היה יום הילולא דידהו) וקשר את ענין חסמיכת חכמים ובעל התניא לשפירה ופועה שבפרשה, וביאר ששפירה ופועה הם כנגד ב' ההין שבשם הוי"ה, ה' עילאה - בינה, וה' תתאה - מלכות, והיינו ששפירה שמלשון יופי ושבה היא כנגד ההתבוננות בגדולת ה' ויופי ושבה היחוד שזהו כנגד ספ"י הבינה (ה' עילאה), שזו היתה דרך עבודת בעל התניא

הגשמי הוא מהארת כתר דעתיק שיותר גבוהה מהארת כתר דאריך ששורה על הנזיר וע"כ לא רצו גדולי הצדיקים להיות נזירים שלא להפסיד מעלת ההשתמחות בקברי הצדיקים כנ"ל.

[לא] וביאר בזה דהליכה לקברי צדיקים הוא בבחי' פרה אדומה שמטמאת טהורים ומטהרת טמאים, היינו שהרבה פעמים קבר הצדיק נמצא בבית הקברות שבכניסה לשם יש בחי' מטמאת טהורים אך אח"כ כשמגיעים לקבר הצדיק זוכים עי"ז לטהר ולזכך אף את הגוף הגשמי שבבחי' לטהר טמאים.

[לב] וזהו ביאור המדרש מה ראה קורח לחלוק על משה וכו', שראה קורח שחסר (כביכול ח"ו) למשרע"ה בחי' השלמות שהרי אין משרע"ה נזיר וחסר לו (כביכול) שלמות הכתר דאריך שנמצאת אצל הנזיר, וסבר קורח שכיון שמשמע"ה (ח"ו) אינו בתכלית השלימות א"כ יכול להיות שהוא קורח גדול ממנו ויכול לחלוק עליו, ואמנם האמת מה שראה חסרון זה אצל משרע"ה היה טעות שהרי זה סוד דפרה אדומה כנ"ל שלפעמים יש חסרון (שמטמאת טהורים) בשביל מעלה יותר גדולה (שתטהר טמאים), וה"נ חסרון זה שראה אצל משרע"ה שאינו נזיר אינו חסרון באמת שהרי הוא חסרון לשם קניית מעלה גדולה יותר (וביאור המדרש עפ"ז (לכאז"ל) שראה קורח אצל משרע"ה ענין החסרון דפרה אדומה שמטמאת טהורים וה"נ הוא ראה כביכול חסרון אצל משרע"ה ולא הבין שאדרבא זה גופא מעלת משרע"ה שעוסק בשלמות יותר גבוה עד שכדאי עבורה לקבל בחיצוניות בחי' חסרון.

[לג] וביאר שענין זה אינו דוקא לגבי מעלת הנזירות, אלא ענין הנזירות הוא בבחי' משל לגבי מיני שלמות

אלא דבעל התניא הוא בבחי' הבינה שהיא כלי להשיג אור החכמה, והיה קשור בעיקר לחכמה ע"י הבינה (ה' עילאה) וממילא כיון שאבא יסד ברתא מתגלה ענינו למטה ברחל, אבל הס"ח עיקר ענינו בלאה שהיא שורש ב"ע ונוק' האמיתי שהיא ה' אחרונה ואכמ"ל בביאור כ"ז.

צדיקים הנ"ל וכן זקינו הרר"י איבשיין זי"ע הם בבחי' בני משה

[לז] הוסיף לבאר ענין הסמיכת חכמים ובעל התניא זי"ע שקשורים לענין דמשרע"ה כנ"ל בבחי' נוספת ושי"ל שהמה נקראים בני משה, שהנה אצל שניהם מצינו שזכו ללמוד ולהוריד ולגלות ולהאיר לבנ"י את אור התורה הן בנסתר והן בגללה והן בדרכי העבודה והתפלה, [ששלמות זו שייכת לדרגת משרע"ה שהוא בבחי' הדעת הכולל הדעת את החכמה (נסתר) והבינה (נגלה) והדעת הוא גם פנימיות המדות (ו"ת) שהם שרשי ועיקרי פנימיות דעבודה"י].

[לח] ואמר שי"ל בדרך אפשר שהוא דא"י מהגר"א (בפירוש ע"ד הפשט לשח"ש ו', ה') עה"פ "ועלו מושיעים בהר ציון" וגו' דקאי על בני משה שיעזרו למשיח צדקינו, ואף שודאי שאין השגה בענין דבני משה וכמובא שהם צדיקים מופלגים ונוראים מאוד ונמצאים ונעלמים מאחורי נהר סמכטיון עד שיגיע זמנם ויקבלו רשות לצאת והם יסייעו כפשוטו למשיח צדקינו, בכ"ז י"ל גם בחינה בדרך אפשר דמרמז בזה גם על צדיקים גבוהים ושלמים שיש להם דרגת ובחי' שלמות מעין שלמות דמשרע"ה כנ"ל שהם ג"כ נקראים בני משה והם מסייעים למתקשרים אליהם בעבודת ההכנה למשיח צדקינו [ואמר אח"כ באמצע השבוע כשחזר מהנסיעה להשתטחות על ציון הסמיכת

זי"ע ללמוד בנ"י דרכי ההתבוננות בגדולת ויחוד ה', פועה שמלשון בקשה ותחנה וצעקה (כמובא בפירש"י) היא כנגד דרך התפלות והבקשות לה' שזה דרך דספי' המלכות (ה' תתאה) שפועה ומבקשת ומתחננת בהרבה תחנות ובקשות לה' שזו היתה דרך ההתקרבות לה' שלימד הסמיכת חכמים לבנ"י שעסק הרבה בחיבורי תפלות ובקשות ותחינות לה'.

[לז] וביאר משרע"ה (שמבחי' יסוד אבא – חכמה) היה בטל לגמרי בביטול עצמי ביחוד ה' שמרומז באות י' דשם הוי"ה וזכה עי"ז להוריד התורה"ק לבנ"י שהיא בבחי' אות ו' דשם הוי"ה, אך לפני לידת משרע"ה צריך ההקדמה של ב' המילדות דשפחה ופועה המולידות את הולד – משרע"ה [והיינו דשפחה שהיתה משפחה ומגדלת את הולד בתחילת לידתו זה בחי' מה שריבוי ההתבוננות בגדולת ה' מגדלת ומשפחה את נקודת החכמה, ופועה שהיתה מדברת והוגה לולד להגדילו ולהחכימו ע"י הדיבורים אליו זה בבחי' שהתפלות והתחינות לה' מסייעות להשגת ולגדלות התורה"ק], ואמר שזה כל עבודת שב"ק זו לחיות עם שפחה ופועה כדי להוליד על ידם את אור החכמה והדעת (תו"ק) דמשרע"ה [ואח"כ באמצע השבוע הקשה אחד התלמידים על מה שאמר ששפחה ופועה המה בחי' עבודת בעל התניא (שפחה – ה' עילאה) והסמיכת חכמים (פועה – ה' תתאה), ממה שדיבר באמצע השבוע שהסמיכת חכמים והתניא המה בבחי' לאה ורחל, שהסמיכת חכמים בבחי' לאה (דרך התפלה) והתניא בבחי' רחל (דרך היחוד) והלא לכאן לאה היא מלכות דבינה (שהבינה היא ה' עילאה) ורחל היא ה' תתאה וא"כ לכאן נראה שנתהפכו ההבחנות, ותירץ מו"ר שבאמת אינו סתירה,

**ביאור ענין דשישים ריבוא ברוחניות
משה הנ"ל וענין זה בצדיקים יחידי
הדורות**

מן ואמר שמה שנאמר בחז"ל (ברכות ז' ע"א) על משה רבינו ע"ה שאמר לו השי"ת בחטא העגל שיעשה ממנו אומה יותר גדולה משישים ריבוא דבני ישראל, וא"י שדיבור למובה של השי"ת מתקיים אפי' על תנאי והתקיים זה אצל בני משה שהם יותר משישים ריבוא דבנ"י, הרי בבחי' רוחנית יש לפרש ענין זה גם אצל הצדיקים שבבחי' בני משה, שענין דשישים ריבוא מרמז ברוחניות גם על שלמות השגת התורה"ק שהיא כנגד שם ו' דשם הוי"ה (כנ"ל), וכנגדה יש בתושבע"פ גם כן ששה סדרי משנה (שהם שורש כל התושבע"פ), ומי שזכה לידיעת כל התורה"ק וגם זכה להשגת העומק שבתורה"ק (שבבחי' פלפול התורה שבבחי' תוספת על התורה) נקרא כמו שהוא יותר משישים ריבוא, וקושר לזה את מה שאמר הר"י על עצמו שאינו יודע אף דף אחד בש"ס משום שיש לו בכל דף כל כך הרבה קושיות וסתירות עד שיודע שאינו מבין כלום, ובפשטות מתוך ענוה אמר כן, והאמת הוא שזה מגודל השלמות שזכה בתורה"ק, היינו שלא רק שזכה לידע כל מה שנאמר בתורה"ק אלא זכה להעלות על ידי התורה לבחינת שורש התורה שבבחי' שמעל שישים ריבוא עד שהגיע לשורש התורה שברדל"א ששם תכלית הידיעה שנדע שלא נדע.

מא ואמר שבאמת יש לדעת ששלמות ענין זה דבני משה הרי אף שישנה בחי' זו אצל כו"כ צדיקים כנ"ל, מי"מ שלמות ענין זה הוא רק אצל הצדיקים המופלגים יחידי הדורות (הרשב"י והאריז"ל והבעש"ט ורביז"ל) שכידוע מראב"נ שקיבל

חכמים, שנראה שווארט וביאור זה התקבל בשמים ועבר כמו טלגרם וכו' ששמע שם מאחד שהיה במלוח דמלכה אצל כ"ק אדמו"ר מפשווארסק שליט"א ואמר בשמו שגם הוא דיבר שהסמיכת חכמים הוא בבחי' בני משה (ואמר שהוא עוד יותר גבוה מהם בבחי' מסוימת).

לט] והאריך בשבח וגדלות זקינו הגה"ק הר"י אייבשיץ זי"ע שג"כ היה בבחי' זו דבני משה שהיתה לו שלמות וגדלות מופלאה בכל חלקי התורה"ק בנגלה ובנסתר כמו שהעיד ע"ע במכתבו לפנ"י שכותב שם איך אתה חולק עלי והלא אני בקי ויודע את כל חלקי התורה"ק בנגלה בנסתר ומונה שם רשימה ארוכה מידיעותיו וומישהו מהנוכחים רצה להוסיף עוד איזה צדיק גדול שג"כ נראה שהיה בבחי' זו ואמר שאין לנו באמת השגה בצדיקים עליונים אלא שכיון שהר"י מעיד כן בפירוש על עצמו ודאי יש לזה תוקף יותר גדול מהשערות סתם שלפי השגתינו וכן היה הגדול ביותר בדורות האחרונים בענין דפלפול התורה וכמו שמעיד עליו הרעק"א [וכידוע דברי הגמ' (נדרים ל"ה ע"א) שפלפול התורה הוא החלק ששייך באמת רק למשרע"ה], וכל המפלפלים בדורות האחרונים כולם למדו דרך הפלפול מהתומים, ובפרט שעל הר"י ידוע מה שנכתב עליו בהדף שבו נכתב מעניני הגלגולים שהובא מעשרת השבטים (והביאו דף זה להרה"ק ר"ה מקאלמייא זי"ע ונמצא היום אצל נכדי חתנו ר' עקיבא יוסף שלזינגר זצ"ל) ששם מובא שהיה הר"י גלגול יונתן בן גרשום בן משה שעבד במעות ע"ז (וידועים דברי חז"ל (בבא בתרא ק"י ע"א) בזה) ובא בגלגול לתקן זאת, וע"כ סבל כ"כ רדיפות מאלו שחשדוהו בפגם הש"צ שר"י שבבחי' ע"ז, וחזינן להדיא שהר"י הוא בבחי' בני משה.

של כל התורה ויותר מזה, בבחי' כל השישים ריבוא ויותר משישים ריבוא כנ"ל.

מב] בסוף הסעודה לפני ברהמ"ז עיין קצת בספח"ק עבודת הלוי ואמר שהקב"ה הבטיח בפרשתינו לבני את ארץ השבעה עממין שכנגד הז' מדות דזה כבר קיבלו בני ולעת"ל יקבלו בני בנוסף ע"ז את הקיני קניזי קדמוני שכנגד שמיעת אלקות (בינה) וראיית אלקות (חכמה) והתקשרות וביטול עצם באלקות (כתר) וסיים שזהו העיקר והתכלית של הכל לזכות אל הביטול לאלקות.

מרביו"ל שצדיקים אלו הם בבחי' התגלות דמשרע"ה והם ממש בחי' בני משה שיש אצלינו, וע"כ י"ל שכיון שיש לכל אחד מבני שבדור האחרון לסייע בעבודת משיח צדקנו (וכנ"ל מהגר"א) והרי הדרך לסייע למשיח צדקינו תהיה ע"י בני משה שהם יסייעו למשיח צדקינו וא"כ מה שנוגע לנו למעשה לעבודתינו שהכוונה להתקשר לצדיקים שבבחי' בני משה, וע"כ אף שיש ללמוד את כל חלקי התורה"ק ואת כל הספרים של כל הצדיקים הרי בכ"ז ביותר יש להתעצם בלימוד תורתם דיחידי הדורות שבבחי' בני משה שיש בדבריהם את כל פנימיות האור

במלוח מלכה

ויודיע בזה גדלותו של הס"ח, ומחל לו והסביר לו טעם התקנה שבמקום המיוחד הניח שם קמיע שפועל שלא יוכלו הבעלי דין לומר שם שום שקר ועי"ז יהא הפסק לאמיתתה של תורה, ורואים גדלות הס"ח שהיה בכוחו לעשות קמיע שיועיל לדורות, וכך עשה גם קמיע בעיר שלא יהיו בה שריפות ופעל בזה למנוע השריפות להרבה שנים אחרי פטירתו כל זמן שהיה שם הקמיע.

מד] ואיתא גם שהבעש"ט אמר שהמדרגה הכי גבוהה בשלימות של תורה לשמה היתה אצל הס"ח (ואמר שכך קיבל מאדמו"ר מטשערנובל שליט"א), וידוע גם שכשעבר הבעש"ט בנסיעתו לאר"י שם רצה שהבעש"ט יהא נקבר איתו, ורצון של צדיק בודאי פועל ברוחניות היינו שזכה להתקשר בנשמת הבעש"ט.

מה] וכן דיבר מגדלות הרבי בעל התניא שהוא רבי של כל כלל ישראל והוריד אור הבעש"ט בתוך אותיות, והתניא סיפר שלא ידע למה ירדה נשמתו לעולם,

מג] דיבר עוד מגדולתו של הסמיכת חכמים שהיה במדרגת ותגור אומר וכו' והיה פועל נפלאות גדולות בקמיעות ובהשבעות מלאכים ובקבלה מעשית שזה דרגת גבוהה (ומסוכנת) המותרת לשימוש רק למי שאין הס"ח יכול לקטרג עליו בשום אופן, וסיפר מעשה מזקיני הרעק"א שהיה בעיר דהסמיכת חכמים ובא לפניו דין תורה ורצה לדון בו ואמרו לו שיש תקנה מהסמיכת חכמים שאין לדון דיני תורה רק בבית המיוחד שהיה דן בו הסמיכת חכמים הד"ת, והקיל הרעק"א לעצמו מפני שהיה חלוש ביותר, והיה אמצע החורף וחשש שהוי חשש פקו"נ ללכת למקום המיוחד ודן הד"ת במקומו, והגיע אליו הסמיכת חכמים בחלום ואמר לו למחר אתה עמי במחיצתי, וענה הרעק"א אמן והלואי שאזכה להיות במחיצתך, אך מדוע מחר ולא אחר אריכות ימים ושנים טובות, ואמר לו הס"ח משום שעברת על תקנתי הנ"ל שתקנתי, ופייס אותו הרעק"א וביקשו שימחול לו וביקש שיגלה לו טעם התקנה והוא יפרסמו ברכים

הרוחניות שעשה בעל התניא, וכל מה שיש לנו שייכות באלקות הכל בזכות מלחמת בעל התניא, והוריד התניא ספר התניא לעולם שהוא שורש ספרי החסידות, ותניא אותיות **איתן** לגלות איתן (החזק) שבנשמה, ולהכניע בזה קלי' תניא שנבראת ממה שלומדים הלמדנים תורה שלא לשמה ועי"ז מתגברת קלי' הנקראת תניא ומבלבלת הראש, ועי"י פנימיות התורה מכניעים קליפה זו וכן הרשב"י גם התחיל ספרו בשם תניא באדרות, ויה"ר שנזכה לאור תורת הרשב"י ואור תורת הבעש"ט שבאורם ניסע ונלך לקראת משיח צדקינו ברחמים.

שהכל היה הולך ומצליח לו בקלות עד שכבר ידע בגיל הבחורות נגלה וקבלה, וכ"ש שכשהגיע למגיד התעלה בכפלי כפליים, והמגיד העיד (במכתבי הגניזה) שכל דבר שיוצא מפיו הוא ברוה"ק, ואמר עליו המגיד כשראה אותו ישן כזה ה' גדול מתגלה ושוכן בכזה גוף קטן, ובכ"ז אף שזכה לכוז שלמות גדולה לא הבין למה ירדה נשמתו לעולם ומה עיקר עבודתו שצריך לעשותה במסיו"נ, ואח"כ הבין שבא להוריד אור הבעש"ט לכלל ישראל ולהלחם עם כל הקלי' המונעים גילוי אלקות דאור תורת הבעש"ט, ונכנס ע"ז במלחמה רוחנית, וא"א לתאר המלחמות

נספח

שיחת קודש שדיבר מו"ר בסעודת חילולא רבא דהסמיכת חכמים ובעל התניא זכותם יגן עלינו מבת תשס"ט

קל ש-ד-י ויש נבואה גבוהה יותר בבחי' שם הוי"ה וכו', וא"כ היה הו"א שכשהצדיק מקבל גילוי אלקות הרי מתחילה ההתגלות בשמות הק' האלו, ועי"ז מגלה לנו הסמיכת חכמים שתחילת ההתגלות של השי"ת אל הנביא אינה לא בשם קל ש-ד-י ולא בשם הוי"ה אלא תחילת ההתגלות היא בהתגלות השכינה שהיא למעלה מהאותיות הק' של השמות הק', שהיא יותר גבוהה משם אדנות ויותר גבוהה משם קל ש-ד-י ויותר גבוהה משם הוי"ה, וזה הבחי' הנקראת ותמונת ה' יביט (ואמנם גם בזה יש חילוקי דרגות של אספקלריא המאירה ואספקלריא שאינה מאירה), וזהו מה שמרמז רש"י בדבריו הק' וארא אל האבות שעצם ההתגלות שמתגלה השי"ת היא ההתגלות שלמעלה מכל האותיות

א] נפתח בדברי תורה מבעל החילולא רבינו בעל הסמיכת חכמים זי"ע, שהנה ידועה הקושיא בדברי רש"י בתחילת הפרשה וארא אל אברהם יצחק ויעקב וגו' ומפרש רש"י וארא אל האבות, ואין מובן מה כוונת רש"י לחדש בזה וכי לא ידענו שאברהם יצחק ויעקב הם האבות ומה בא רש"י להשמיענו, ועונה ע"ז רבינו בעל החילולא תירוץ שנראה קצר וקטן, אך כשמתבוננים בתירוץ זה מגלים שיש בו עמקות נוראה בדרכי השגת אלקות, שהנה מגלה לנו בעל החילולא ש"וארא אל האבות" מרמז על גילוי השכינה הק', שהנה כשהצדיק מקבל הנבואה וההתגלות אלקות הרי כידוע יש הרבה דרגות בהשגת אלקות, וכמרומז גם בפרשתינו שיש נבואה בבחי' גילוי שם

[ולמעלה מכל חילוקי דרגות המרומזות גם בשמות הפרטיות של האבות אברהם יצחק ויעקב שמרמזים על ג' דרגות והבחנות פרטיות בגילוי אלקות של קו ימין שמאל ואמצע כידוע] ורק אח"כ מתלבש הגילוי דאזניות של קל ש-ד-י וכו' שהיא מדרגה יותר נמוכה, ובודאי שצריך הרבה להאריך כדי להבין את הגילוי שמגלה פה רבינו הסמיכת חכמים שהם דברים עמוקים.

ב] והנה היות שהיום גם היאצ"ט של רבינו בעל התניא זי"ע יש לפרש את דברי רבינו הסמיכת חכמים עפ"י הגילוי של תורת החסידות שמתבארת בספר התניא, שהנה הרבה אנשים שואלים מה בדיוק הגילוי של תורת החסידות, שהרי לכאורה גם קודם גילוי החסידות למדו בכל הדורות את נגלות התורה"ק, ואף את פנימיות התורה למדו גם לפני גילוי הבעש"ט הק' זי"ע וא"כ מה נתגלה בתורת החסידות, אלא מבואר בספרי חב"ד בהקדם דברי רבינו האריז"ל שמבאר שהארבע חלקי התורה"ק של פשט, רמז, דרש, סוד, הם כנגד הד' עולמות אצילות בריאה יצירה עשייה שהם כנגד ד' אותיות שם הוי"ה, וע"ז מוסיפים לבאר בספרי חב"ד (ובעוד ספה"ק) שמעל כל הד' מדרגות האלו יש מדרגה העליונה מכולם והיא הנקראת רזין דרזין, שהיא כנגד עולם הא"ק (אדם קדמון) שהוא עולם העליון שמעל האצילות, והיינו שאת סודות האצילות שהם רזי התורה שכנגד עולם האצילות גילה רבינו האריז"ל ואח"כ בא רבינו הבעש"ט הק' והוסיף לגלות את הרזי דרזין שהם כנגד עולם הא"ק.

ג] וענין הרזין דרזין הם בחי' ענין של גילוי עצם האלקות כביכול, שבאמת יש לדעת שהסתרי תורה והשמות הק' והיחודים הק' שגילה רבינו האריז"ל הק' שהצדיקים

מכוונים בהם הרי באמת כל אלו הם דרכים שצריכים לגרום ולהביא לידי בחינת לידה (כביכול) של התגלות אלקות שהיא יותר גבוהה מכל השמות והיחודים, וכמו שכותב המגיד מקאזניץ זי"ע שהעולם סבורים שהשמות שגילה האריז"ל שיש לכיין בהם הם הינם עצם היחוד, אך האמת הוא לא כך שהיחוד אינה ע"י כוונת השם, אלא שהשם הוא בבחי' סולם שע"י השם הק' עולים אל המקום שלמעלה מהשם ושם זוכים ונכנסים לדבקות בהש"י שזהו היחוד, וכן אי' בדברי רבינו הגר"א זי"ע בפירושו להיכלות (שבוזה"ק פר' פקודי) שבהיכל קודש הקדשים ששם מתגלה היחוד הרי שם אין בחי' האזניות שהדבקות האמיתית היא למעלה מהאזניות, ובוזה מובן שמעלת הצדיקים הגדולים אינה רק מפני הם יודעים ובקאים בהרבה שמות הק' ובדרכי היחודים הק', שהרי כל אחד יכול לפתוח כתבי האריז"ל וללמוד מהם הרבה יחודים ושמות הק' וכל אחד יכול להיות גאון ובקי ולמדן גדול בכל השמות הק' שנכתבו בכתבי האריז"ל, ואף שאמנם זה גם דבר גדול, אך זה אינו כלל העיקר, שהנקודה הפנימית של כל כתבי וגילויי האריז"ל היא להביא את האדם להתקשרות לאלקות שזה למעלה מכל השמות, וזהו התורה דרזין דרזין שבא רבינו הבעש"ט לגלות ולהוריד לעולם שהיא התורה של הדבקות והיחוד והגילוי אלקות, וע"י תורה זו זוכים לחכמת התורה"ק באמת ולהיות ראויים ליקרא בשם חכם אמיתי ובשם ת"ח אמיתי, וכמו שכותב בעל התניא זי"ע שרק מי שזכה ע"י ידיעת התורה לבא להגיע לנקודת החכמה שהיא נקודת הביטול לאלקות הוא הנקראת חכם באמת (ומי שזכה ע"י התורה להגיע לבחי' ההתבוננות באלקות שהיא ספירת הבינה המקבלת מהחכמה נקרא "תלמיד" חכם המקבל מהחכמה) אך מי שיש לו רק ידיעת התורה בחיצוניות ללא שזכה על ידה להשגת

אלקות זה אין מספיק כלל ואין ראוי עדיין לשם ת"ח באמת, וידיעה זו דהשגת אלקות נמשכת ע"י תורת הבעש"ט שהיא תורה דרזין דרזין שהיא תורה דא"ק – תורה דדבקות ויחוד והיא היא התכלית.

ד] וזה העומק שבדברי רבינו הק' בעל הסמיכת חכמים זי"ע שהדבר הראשון הוא וארא אל האבות שזה מרמז על ענין גילוי אלקות ללא שמות שהיא למעלה מהשמות הק' ורק אח"כ מתלבש ההתגלות אלקות בשמות הקודש, שודאי שכל התגלות אלקות מתלבש אח"כ בשמות הק' אך אי"ז העיקר, ולא כמו אלו שסבורים שמעלת הצדיקים היא שהיו דבוקים כל הזמן בשמות הק' דהאמת שהצדיקים דבוקים בהתגלות אלקות דתמונת ה' יביט ורק דממילא מלוכש ההתגלות בשמות הק', וזה העיקר שלא להיות דבוק רק בפשט רמז דרש סוד אלא התכלית היא לזכות לרזין דרזין שהיא ההתגלות אלקות. וכששומעים כזה ווארט מרבינו הסמיכת חכמים צריכים לדעת שצדיקים לא היו אומרים שום ווארט סתם אלא כל מה שהיו אומרים הם השגות שהם זכו בעצמם להגיע למדרגות שהיו מגלים ואומרים, וכמו שרואים ג"כ בפועל שרבינו היה במדרגה זו של התגלות אלקות דרזין דרזין וכמו שמוכח מהתפילות הקדושות שחיבר רבינו וכדלהלן.

ה] שהנה ידוע שרבינו חיבר תפילות קדושות ונוראות שבנויות על הרבה שמות מלאכים קדושים וכו', ולכאורה צריך להבין שהרי ידוע מה שאמר רבינו האריז"ל שכל הספרי קבלה הקדמונים הם משובשים וא"א להשתמש בהם מלאים במעויות, והשמות הק' שמובאים בהם אינם מדויקים וודאי שאסור להשתמש בקבלה מעשית ובשמות המלאכים שמוכח בהם וכו',

אך הנה ראינו אצל רבינו הסמיכת חכמים שהיה איש אלקי שהוא זכה להשתמש בקבלה המעשית בדרך הקדושה כמו שהעידו כל הצדיקים על גדולתו וקדושתו, וכידוע גם רבינו הבעש"ט הק' סמך ידיו עליו, וחיבר רבינו תפילות קדושים שמופיעים בהם הרבה שמות של מלאכים קדושים וכו', ונשאלת השאלה הרי כל הבקי בספרים ובכתבי יד הקדמונים שבהם מובא שמות המלאכים שהעתיק רבינו בתפילותיו יודע שיש בהם הרבה גירסאות ושינויים וכו', וכבר פירש בזה רבינו האריז"ל שהקדמונים שיבשו בכוונה את שמות המלאכים כדי שלא יבואו להשתמש בהם וא"כ איך רבינו זכה שהיה יכול לבוין ולסדר את כל השמות המלאכים בתפילותיו ולא חשש מכל השיבושים שיש בהם, והתשובה האמיתית בזה (ותשובה זו מוכחת מתוך כמה הקדמות שבספה"ק) שהאמת שמי שיש לו רק דביקות בפשט רמז דרש סוד והוא הולך ומדבק עצמו בהש"י ע"י איזה שם שאינו נכון בדיוק הרי זה יכול להיות פגם גדול ונורא שעלול לעשות קיצוץ בנטיעות ח"ו שכל דבר צריך להיות בתכלית הדיוק.

ו] אמנם הצדיקים הגדולים כמו רבינו הסמיכת חכמים והבעש"ט הק' דומיהם שהיו דבוקים במדרגה של רזין דרזין שהם גילו את המדרגה שלמעלה מהאותיות שהיא הדרגה של התגלות אלקות בבחי' אספקלריא המאירה הרי אצלם כל האותיות רק בבחי' לבוש חיצוני, ואצלם אין כ"כ נפ"מ אם הם הלבושים מדויקים בתכלית הדיוק או לא, שאצלם הדיוק לא מעכב שאף אם היה איזה טעות בחיצוניות הלבושים הרי האור האלקי הפנימי של הרזין דרזין מתקן ומגביה את הפגם החיצוני, ולכן ר' נפתלי כ"ץ והדומה לו והבעש"ט הק' ותלמידיו אצלם לא היה מעכב שיתאימו השמות עם כל

בספר התניא בחיפוש אחרי האלקות שטמון בספר התניא הרי הוא זוכה שיתלבש ויתגלה עי"ז בנשמתו ניצוץ חדש שהוא ניצוץ אלקי, ויזכה עי"ז להתפלל וללמוד בדבקות אלקות עד שיזכה ליכנס לעולם הרצון ועי"ז יהיה מתהווה ממנו איש אחר לגמרי שיתחפך להיות איש אלקי, וזהו התכלית של לימוד תורת החסידות לזכות על ידה ליכלל ברזון דרזין ולהתחפך להיות איש אלקי וליכלל באור היחוד של השי"ת שהוא למעלה מהשמות עד שזוכים להיות דבוק בעצם אלקות שהיא התכלית של כל עבודת ה'.

[ח] וביאצ"ט של צדיקים הרי ידוע הביאור מצדיקים זי"ע

במאמר חו"ל שביום שמת בו משה נולד בו משה שבזמן היאצ"ט של צדיקים הוא זמן שיכולים להתחבר ולהתקשר אליהם ולקבל מנשמתם ולהוליד אותם מחדש שיתעבר ניצוצות מנשמותיהם הק' בנו, וביום זה עלינו להתחזק ללכת בדרכי הצדיקים רבינו נפתלי כ"ץ ורבינו בעל התניא לחפש ולדרוש אחר גילוי אלקות ולא להסתפק רק בלימוד פשט דרש רמז סוד אלא לחפש לזכות בגילוי אלקות דרזין דרזין, וכן עלינו להתחזק גם בפרט להתפלל את התפלות הקדושות והגבוהות שהזכרנו לעיל שהוריד רבינו בעל הסמיכת חכמים לעולם, ורוב בנ"א לא זוכים לומר תפילות גבוהות אלו, וודאי שלא לחנם כתב רבינו את התפילות האלו, ובנ"א זקוקים לכל מיני ישועות בכל מיני ענינים ומתפללים תפלות עליהם אך יש בחינה שהתפלות הרגילות שרגילים בנ"א לומר כבר מכירים בהם המשטינים שמכירים כבר את כל דרכי התפלות הרגילות ועומדים הם שם להפריע ולבלבל ולקטרג וכו', וודאי שאפ"ה אפשר לפעול הרבה בכל התפלות כשמשתדלים להתפלל אותם בכוונה ובדבקות, אך לפעמים

הגירסאות וכו' שהם היו הרבה יותר גבוהים מכל האותיות שהם היו דבוקים בשרשי האותיות (ואף שבדאי שהם ג"כ השתמשו עם האותיות כמו שהעיד ר"פ מקאריץ על רבינו הבעש"ט הק' וכו'), וכמו שאמר גם המקובל האלקי רבי יעקב אבוחצירה זי"ע (שהיאצ"ט שלו היה לפני ג' ימים) שכל הכוונות והיחודים שמופיעים בשעה"כ הם היחודים שהצדיקים צריכים לייחד ולכוין בשעת עישון הלולא, והכוונות שהצדיקים מכוונים בתפלות הרי אפילו אם ימלאו חדר שיחא כולו מלא לגמרי בספרים אין הם מספיקים לכתוב את כל הכוונות שהצדיקים מכוונים בשמו"ע אחת, והחסבר בזה כנ"ל שהצדיקים דבוקים באור עליון שהוא הרבה יותר גבוה מכל השמות והכוונות שמובאים בשער הכוונות.

[ז] וכשמגיע יום גדול זה של היאצ"ט של

צדיק גבוה כרבינו זי"ע שהוא ג"כ היאצ"ט של רבינו הק' בעל התניא זי"ע שזכה לכתוב את ספר התניא, שבספר התניא מונח התמצית של כל תורת הבעש"ט הק', וכמו שהפליגו הרבה צדיקים בגדולת ספר התניא וצדיקים רבים היו לומדים בקביעות את ספר התניא בלי סוף כל ימי חייהם, הרי יש לידע ג"כ שאין ללמוד את ספר התניא כמו שלומדים איזה סתם לימוד לשם תוספת ידיעות וכו', אלא יש לדעת שבספר התניא מונח בתוך האותיות את הגילוי והאור שהוריד וגילה הבעש"ט והוא הענין של הגילוי אלקות, ואדם שמרגיל עצמו ללמוד ספר התניא הרי עליו לחפש את הגילוי אלקות שמוטמן בתניא, ולא להסתפק שכבר למד את ספר התניא כמה פעמים ולחשוב שכבר הוא יודע את השכליים שכתובים בספר התניא שאי"ז מספיק כלל, אלא יש לחפש ולמצוא את הגילוי אלקות שמתגלה בתניא, וכ"א שקובע עצמו ללמוד כל יום

התפילות וליכנס ולהתקשר לבחי' הדבקות באלקות שלמעלה מהאותיות ולא לחפש דווקא להבין את התיבות שבתפילות, שזה מאוד קשה שרוב תפילותינו בנויים ומיוסדים על סודות עמוקים בתורה"ק וצריך להיות מקובל עצום להבין את הסודות שמרומזים בתפילותינו, והלואי שיהא אדם בדורינו שיזכה להבין את כל הסודות שהכנים רבינו בתפילותינו, אך אף מי שאינו מבין אין בזה נפ"מ שהעיקר בתפלה אינה ההבנה אלא להתפלל התפלות בכדי להגיע להדבקות ולהיות דבוק בהש"י בעצם למעלה מכל האותיות, וממילא כשיתפלל בצורה זו יתלבש באותיות האור האלקי ואז יוכל בודאי גם לפעול את כל הישועות הנצרכות, והש"י יעזור בזכות רבינו הסמיכת חכמים ורבינו הק' בעל התניא שנזכה לכל הישועות הנצרכות, ומובא מצדיקים זי"ע שאפילו בלימוד שלש שורות בספר התניא זוכה האדם לפעול ישועות בבני חיי ומזוני וכ"ש אם לומדים יותר מג' שורות שודאי נמשכות לאדם עי"ז ישועות בכל הענינים הנצרכים עד שנזכה עי"ז תיכף ומיד לאלתר לביאת גוא"צ ברחמים במהרה כימינו ממש אמן.

יש משטינים גדולים שנעמדים בדרך התפלה והאדם לא יכול לפעול בשום אופן, אך אם זוכים לומר התפלות שאומרים אותם רק בנ"א מועטים, ובפרט התפלות שנתחברו ע"י גדולי הצדיקים, שתפילות אלו הם בבחי' של מת מצוה, הרי כמו כשלומד אדם איזה חלק בתורה"ק שמעטים הלומדים חלק תורה"ק זה מקבל בזה זכות גדולה בשמים, וכן כשעושה אדם מצוה שמעטים העושים אותה, כך כשאומר אדם תפלה מצדיק גדול שמעטים אלו שאומרים אותה מקבל זכות גדול בשמים יותר מכל הבנ"א, וכך הוא בהזוכה ללמוד ספרי רבינו כמו ספרו עמ"ס ברכות שהיא זכות גדולה, שכידוע היה לימודו בדרגה גבוהה של תורה לשמה כמו שהעידו עליו הצדיקים, אך לא כל אחד מסוגל ללמוד ספרו העמוק של רבינו אך תפילות הוא דבר השווה יותר לכל נפש, ובפרט שבתפלה אין נוגע ומעכב ההבנה שא"צ כ"כ להבין התפלה ואפשר לפעול בהם פעולות גדולות אין קץ.

ט] וכשאומרים התפילות של רבינו יש להתקשר לדרגת מחבר

ברוך ה' לעולם אמן ואמן

